

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-319

06/04/2020

ქ. თბილისი

ქ. თბილისში, სს „თელასის“ გამოყენებული საიზოლაციო ზეთების რეგენერაციის (ნარჩენების აღდგენა) საწარმოს და 10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენის დროებითი შენახვის ობიექტის მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

სს „თელასის“ მიერ გზშ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია ქ. თბილისში, სს „თელასის“ მიერ გამოყენებული საიზოლაციო ზეთების რეგენერაციის (ნარჩენების აღდგენა) საწარმოს და 10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენის დროებითი შენახვის ობიექტის მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტის სკრინინგის განცხადება.

წარმოდგენილი სკრინინგის განცხადების თანახმად, ნარჩენი ზეთების რეგენერაცია განხილულია, როგორც სახიფათო ნარჩენების წინასწარი დამუშავება. ნარჩენების მართვის კანონმდებლობის შესაბამისად, ნარჩენი ზეთების რეგენერაცია წარმოადგენს ნარჩენების აღდგენას და არა წინასწარ დამუშავებას, ხოლო „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ თანახმად, ნარჩენების აღდგენა, გარდა არასახიფათო ნარჩენების წინასწარი დამუშავებისა განეკუთვნება კოდექსის II დანართის მე-10 პუნქტის 10.3 ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ საქმიანობას.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, სს „თელასი“ გეგმავს ქ. თბილისში, სადგური ლილოს N5-ში მის საკუთრებაში არსებულ სატრანსფორმატორო საამქროში (ნაკვეთის ს/კ: 01.19.15.005.008) გამოყენებული საიზოლაციო ზეთების რეგენერაციის (ნარჩენების აღდგენა) საწარმოს და 10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენის დროებითი შენახვის ობიექტის მოწყობასა და ექსპლუატაციას. საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს სამრეწველო ზონაში. სკრინინგის განცხადების მიხედვით, ობიექტიდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლი დაშორებულია 510 მეტრით, თუმცა ტერიტორიის ელექტრონული გადამოწმების შედეგად დადგინდა, რომ უახლოესი მოსახლე საპროექტო ტერიტორიის საკადასტრო საზღვრიდან დაშორებულია დაახლოებით 390 მეტრით.

წარმოდგენილი სკრინინგის განცხადების თანახმად, საამქროში გამოყენებული ზეთების მიღება მოხდება თბილისის მასშტაბით განთავსებული სატრანსფორმატორო სადგურებიდან. საამქროში ნარჩენი ზეთის მიღება მოხდება ორი ფორმით: ზეთის შემოტანა მოხდება ტრანსფორმატორებიანად - 6-10 კვ ძაბვის ქსელში არსებული ტრანსფორმატორების საამქროში სარემონტოდ შემოსვლის დროს მოხდება მათში არსებული ზეთების ჩამოსხმა ავზებში; ზეთის შემოტანა მოხდება ზეთის ტარაში

ჩამოსხმული სახით. 35-110 კვ ძაბვის ქვესადგურებში არსებული ძალოვანი ტრანსფორმატორების რემონტი მიმდინარეობს ადგილზე, ამ დროს მოხდება ნამუშევარი ზეთის ჩამოსხმა და საამქროში შემოტანა ავტოტრანსპორტით. სკრინინგის განცხადებაში არ არის მოცემული ინფორმაცია შეგროვებული ზეთების (სახიფათო ნარჩენები) დროებითი შენახვის და დასაწყობების შესახებ, რაც საჭიროებს დაზუსტებას.

საქმიანობის პირველ ეტაპზე განხორციელდება შემოტანილი ზეთის სინჯის აღება, ანალიზი და ჩამოსხმა შესაბამის ავზებში ხარისხის მიხედვით. ამის შემდეგ ზეთი რეგენერაციისათვის მიეწოდება სათანადო დანადგარს.

სატრანსფორმატორო საამქროში ზეთის მიღება-გაცემისთვის სულ განთავსებულია 8 ერთეული სხვადასხვა ზომის ავზი, რომელთა საერთო მოცულობა დაახლოებით შეადგენს 116 მ³-ს. აღნიშნული ავზები, პირველად ზეთებთან ერთად, ასევე გამოყენებული იქნება ნარჩენი და რეგენერირებული ზეთების განსათავსებლად. ავზების განთავსების ადგილზე მოწყობილია ავარიული დაღვრის შემაკავებელი მყარი კონსტრუქციები. ტერიტორია დაფარულია ბეტონის საფარით და შემოვლებული აქვს ბეტონის ზღუდე.

ტრანსფორმატორების მუშაობის პროცესში ზეთი ატმოსფეროდან იღებს წყლის ტენს და აირებს. შედეგად, ის კარგავს თავის თვისებებს და საჭიროებს რეგენერაციას. ასეთი კონდიციის ზეთი ექვემდებარება დანადგარში დამუშავებას, კერძოდ, დანადგარი ნამუშევარ ზეთს აცილებს გახსნილ აირებს, ტენსა და მექანიკურ მინარევებს.

ნარჩენი ზეთები, რომელთა მჟავიანობა ნორმაშია, თუმცა საჭიროებს დეგაზაცია-შრობა-ფილტრაციას, მიემართება დეგაზაცია-შრობა-ფილტრაციის დანადგარში DOV 5002/P. სადაც მიმდინარეობს შემდეგი პროცესი: დასამუშავებელი ზეთი, რომელიც გამოიტუმბება ტუმბოს მიერ, შედის დეგაზაციის მოწყობილობაში სარქველის გავლით გადაკვეთს გამაცხელებლებს, სადაც ტემპერატურა კონტროლდება საოპერაციო თერმოსტატის, უსაფრთხოების თერმოსტატის და ფილტრის მიერ, ბოლოს სოლენოიდის სარქველის გავლით იგი ხვდება სადეგაზაციო კოშკში. ზეთის დონე სადეგაზაციო კოშკის შიგნით კონტროლდება მაგნიტური ტივტივიანი ამომრთველით, რომელიც ავტომატურად კეტავს სოლენოიდის სარქველს, როგორც კი მიღწეულია მაქსიმალური დასაშვები დონე, ასევე აჩერებს ტუმბოს, იმ შემთხვევაში თუ დონე დასაშვებ მინიმუმს აღწევს. მუშაობის პროცესში ზეთის დონე შენარჩუნებულია მექანიკური ტივტივის საშუალებით. სადეგაზაციო კოშკში შესვლისას ზეთი ნაწილდება დასაშრევებელ რგოლებში და ვაკუუმური ტუმბო აცილებს გაზებს და ტენს. დაშრევების ზონის გავლისას ზეთი იწმინდება გაზისებრი დამაბინძურებლებისგან. ტუმბო დამუშავებულ ზეთს გზავნის ზეთის გამომშვები ღიობისკენ და სარქველებისკენ.

ნარჩენი ზეთები, რომელთა მჟავიანობა არ არის ნორმაში და ა საჭიროებს დეგაზაცია-შრობა-ფილტრაციას, მიემართება რეგენერაციის დანადგარში ЭИОМ 01.05.00.001 РЭ. დანადგარის მუშაობა გათბობისა და ფილტრაციის რეჟიმში შემდეგნაირად ხდება: ზეთი მიეწოდება ფილტრს, სადაც ხდება მისი გაწმენდა მექანიკური მინარევებისაგან და გამომავალი ონკანიდან მიეწოდება დანადგარის გამოსასვლელს. ზეთის დეგაზაცია, შრობა და ფილტრაცია მექანიკური მინარევებისაგან ხორციელდება შემდეგნაირად:

დასამუშავებელი ზეთი მიეწოდება ზეთის გამათბობლის კოლონას. გამათბობელში ზეთი თბება და მიწოდების ონკანების გავლით ვაკუუმის კოლონას. ვაკუუმის კოლონიდან ონკანის გავლით, საქაჩი ტუმბოთი ზეთი მიეწოდება ნატიფი გაწმენდის ფილტრს, გამოსასვლელ ონკანს და დანადგარის გამოსასვლელს. ზეთიდან გამოყოფილი აირები და ორთქლი გაზის საკეტებიდან იტუმბება ვაკუუმის ტუმბოებით და შემდეგ გაიფრქვევა ჰაერში. ზეთის რეგენერაცია ხორციელდება შემდეგნაირად: დასამუშავებელი ზეთი მიეწოდება ზეთის გამათბობელ კოლონას. გამათბობელში ზეთი თბება და ხვდება ადსორბირების ბლოკში. ადსორბირების ბლოკიდან ონკანების გავლით ზეთი მიეწოდება ვაკუუმის კოლონას. ვაკუუმის კოლონიდან-ნატიფი გაწმენდის ფილტრს, გამოსასვლელ ონკანსა და დანადგარის გამოსასვლელს. ზეთის გადატუმბვის რეჟიმი-ზეთი შემოსასვლელი ონკანის, უხეში გაწმენდის ფილტრის, საჭირხნი ტუმბოს, შემოვლითი ონკანის გავლით დანადგარის გამოსასვლელზე გადის. ონკანები განკუთვნილია გამათბობელიდან, ვაკუუმ სადგეგაზაციო კოლონიდან, ნატიფი გაწმენდის ფილტრიდან და ადსორბირებიდან ზეთის ჩამოსასხმელად და სამუშაოების დასრულების შემდეგ და მუშაობის ყველა რეჟიმში უნდა იყოს ჩაკეტილი. ერთი ონკანი განკუთვნილია ჰაერის გამოსაშვებად ნატიფი გაწმენდის ფილტრში. ზეთის დამუშავების პროცესში გამოყოფილი აირები ონკანიდან ხვდება ხაფანგში და გაიფრქვევა ფორვაკუუმის ტუმბოებიდან. ასევე, ერთი ონკანი განკუთვნილია ზეთის ხაფანგიდან კონდენსატის ჩამოსასხმელად.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, სს „თელასში“ რეგენერაციის მიზნით მთელი წლის განმავლობაში მოსალოდნელია 50-55 ტონა ნარჩენი ზეთის წარმოქმნა. სკრინინგის განცხადებაში არ არის მოცემული ინფორმაცია საწარმოო პროცესში გამოყენებული დანადგარების წარმადობის და საწარმოს სამუშაო გრაფიკის შესახებ, რაც საჭიროებს დაზუსტებას.

სატრანსფორმატორო საამქროში შემოტანილი გამოყენებული ზეთების რეგენერაციისთვის საჭირო დანადგარები განთავსდება არსებულ შენობაში. აღნიშნულის გათვალისწინებით, საქმიანობა არ მოიცავს მიწის სამუშაოების ჩატარებას და ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე რაიმე ზემოქმედებას.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, ობიექტიდან მოსალოდნელია ჰაერში წყლის ორთქლისა და ნახშირწყალბადების ემისია, მაგრამ არ არის ინფორმაცია ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული ნივთიერებების სახეობების და გაფრქვევის პარამეტრების შესახებ. აღნიშნული მავნე ნივთიერებების გაფრქვევით შესაძლოა ადგილი ჰქონდეს ატმოსფერულ ჰაერზე მნიშვნელოვან ზემოქმედებას, რაც საჭიროებს დამატებით შესწავლას და შეფასებას. ამასთან, გასათვალისწინებელია დასახლებული პუნქტის სიახლოვე.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, ტექნოლოგიური პროცესის სპეციფიკიდან გამომდინარე არ იგეგმება მაღალი ხმაურის და ვიბრაციის დონის გამომწვევი დანადგარების მონტაჟი და ექსპლუატაცია, შესაბამისად საწარმოს მუშაობის პროცესში ხმაურის და ვიბრაციის გავრცელების დონეების გადაჭარბება მოსალოდნელი არ არის.

ობიექტის ექსპლუატაციის პროცესში მოსალოდნელია, როგორც სახიფათო ისე არასახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. საყოფაცხოვრებო ნარჩენები განთავსდება ქ.

თბილისის მუნიციპალური ნარჩენების კონტეინერებში. ექსპლუატაციის ეტაპზე საიზოლაციო ზეთის შრობა-დეგაზაცია-ფილტრაციის პროცესში სახიფათო ნარჩენებიდან მოსალოდნელია ზეთით დაბინძურებული ფილტრების და ჩვრების წარმოქმნა (დაახლოებით ერთი ტონა), ასევე მოსალოდნელია ავარიული დაღვრის დროს წარმოქმნილი ნარჩენები – ზეთით დაბინძურებული ადსორბენტები. აღნიშნული ნარჩენები წარმოქმნისთანავე შეიფუთება პოლიეთილენის პარკში და დროებით განთავსდება სახიფათო ნარჩენებისათვის განკუთვნილ კონტეინერში, საიდანაც ის გადაეცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციას შემდგომი მართვის მიზნით.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ზემოქმედება დაცულ ტერიტორიებზე და კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე მოსალოდნელი არ არის. ამასთან, განცხადებაში აღნიშნულია, რომ საწარმოს სიახლოვეს ანალოგიური ტიპის ობიექტი არ ფიქსირდება, შესაბამისად არ არის მოსალოდნელი კუმულაციური ზემოქმედება. მაგრამ, ვინაიდან ობიექტი მდებარეობს სამრეწველო ზონაში, კუმულაციური ზემოქმედების საკითხი საჭიროებს დამატებით შესწავლას და შეფასებას.

საწარმოს ექსპლუატაციის პერიოდში მოსალოდნელია ავარიული სიტუაციების განვითარება, რაც საჭიროებს დამატებით შესწავლას და შეფასებას.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება გამოქვეყნდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და სამგორის რაიონის გამგეობის საინფორმაციო დაფაზე. საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები არ ყოფილა წარმოდგენილი.

სკრინინგის განცხადებაში წარმოდგენილი ინფორმაციის გათვალისწინებით, სს „თელასის“ მიერ დაგეგმილი საქმიანობის ეტაპზე მოსალოდნელია მნიშვნელოვანი ზემოქმედება გარემოზე და იგი თავისი წარმადობის, საქმიანობის სპეციფიკისა და მოსახლეობასთან სიახლოვის გათვალისწინებით საჭიროებს დამატებით შესწავლას და შეფასებას.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილის და ამავე კოდექსის II დანართის მე-10 პუნქტის 10.3 და 10.5 ქვეპუნქტების საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნას სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ ქ. თბილისში, სს „თელასის“ გამოყენებული საიზოლაციო ზეთების რეგენერაციის (ნარჩენების აღდგენა) საწარმოს და 10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენის დროებითი შენახვის ობიექტის მოწყობა და ექსპლუატაცია **დაექვემდებაროს** გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. სს „თელასი“ ვალდებულია „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლის შესაბამისად უზრუნველყოს სკოპინგის პროცედურის გავლა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „თელასს“;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „თელასის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;

5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და სამგორის რაიონის გამგეობის საინფორმაციო დაფაზე;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი